

Samenvatting

Het college vraagt de gemeenteraad een nieuwe hemel- en grondwaterverordening, een nieuwe aansluitverordening en de verordening eenmalig aansluitrecht vast te stellen.

Maastricht wil regenwater op een duurzame manier verwerken. Om dit te bereiken moet in nieuw te ontwikkelen gebieden rekening worden gehouden met extreme neerslag. De hemel- en grondwaterverordening is een juridisch instrument dat kan helpen om bij grote regenbuien wateroverlast in de stad zoveel als mogelijk te voorkomen en levert daarmee een bijdrage aan een klimaatbestendige stad. Daarnaast is de verordening 'eenmalig aansluitrecht' geactualiseerd, in deze verordening wordt aangegeven op welke wijze de kosten worden geheven bij een rioolaansluiting. In de 'aansluitverordening' worden de technische voorwaarden aangegeven waaraan een rioolaansluiting in technische zin aan dient te voldoen.

Beslispunten

1. Instemmen met bijgaand raadsvoorstel inzake invoering hemel- en grondwaterverordening, aansluitverordening, verordening eenmalig aansluitrecht en deze ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 23 november 2021:

Conform.

1. Aanleiding

Het klimaat is aan het veranderen, in 2021 zijn we geconfronteerd met extreme neerslag. Op sommige plekken heeft dit ook geresulteerd in wateroverlast. Om wateroverlast in de toekomst te verminderen moeten we ervoor zorgen dat hemelwater zoveel als mogelijk wordt vastgehouden en waar mogelijk wordt geïnfiltreerd in de ondergrond. Daarom wordt voor nieuwbouw de hemel- en grondwaterverordening van kracht die initiatiefnemers van bouwprojecten verplicht om op een andere manier met vrijkomend hemelwater om te gaan.

Daarnaast zijn er nog twee verordeningen die de effectieve aanpak aangaande de rioleringszorg vergroten. Dit zijn de verordening eenmalig aansluitrecht en de aansluitverordening.

1.1 Hemel- en grondwaterverordening 2022.

Maastricht heeft in het gemeentelijke rioleringsplan de ambitie opgenomen om hemelwater op een duurzame manier te verwerken, daarbij wordt aangesloten op de trits van “vasthouden, bergen en afvoeren” Om dit te bereiken zal zowel in de bestaande stad als in nieuw te ontwikkelen gebieden rekening moeten worden gehouden met extreme neerslag. Daarbij is onder meer van belang dat zowel op particulier terrein als op openbaar terrein voldoende waterberging wordt gerealiseerd. Een en ander wordt nu deels geregeld in de zogenaamde “watertoets” waarbij initiatiefnemers dienen aan te geven hoe er met het hemelwater wordt omgegaan bij nieuwe initiatieven. Dit betreft een procedure waarbij initiatiefnemer, gemeente en waterschap gezamenlijk met elkaar in gesprek gaan over de waterhuishoudkundige aspecten van het plan. Uiteindelijk wordt dit vertaald in de “waterparagraaf” van het betreffende plan. Dit betreft echter een planologische toets en daarmee worden niet alle initiatieven beoordeeld op wateraspecten.

Een van de andere juridische instrumenten die ook een bijdrage kan leveren aan een klimaatbestendig en water robuust Maastricht is een zogenaamde hemelwaterverordening. Deze kan feitelijk worden gezien als aanvulling op de watertoets procedure.

Op grond van artikel 10.32a van de Wet milieubeheer kan de gemeente bij verordening regels stellen over het lozen van afvloeiend hemelwater of van grondwater op of in de bodem of in de riolering. In beginsel zijn particulieren zelf verantwoordelijk voor het verwerken van afvloeiend hemelwater op hun perceel. Dit is slechts anders wanneer het niet redelijk is om te verlangen het hemelwater zelf af te voeren. Om belasting op de openbare riolering terug te brengen, is het belangrijk dat particulieren het hemelwater langer op eigen terrein vasthouden en vertraagd afvoeren. In deze hemelwaterverordening is daarom geregeld in welke gevallen particulieren een waterberging moeten aanleggen en waar deze aan moet voldoen. Doel van deze verordening is om bij grote regenbuien wateroverlast in de stad zoveel mogelijk te voorkomen en daarmee een bijdrage te leveren aan een klimaatbestendige stad.

Als de gemeente een Verordening afvoer hemel- en grondwater op grond van art. 10.32a van de Wet milieubeheer heeft vastgesteld, maakt deze van rechtswege onderdeel uit van het tijdelijke deel van het omgevingsplan. Wel geldt hiervoor dat de verordeningregels voor 2030 naar het nieuwe deel van het omgevingsplan moeten worden omgezet.

1.2 Eenmalig aansluitrecht.

Aanvragers voor een rioolaansluiting worden op dit moment aangesloten op de rioleringen conform de voorwaarden die zijn gesteld in de "Verordening Aansluitvoorwaarden Riolering Gemeente Maastricht 2000". Deze regeling is inmiddels gedateerd en daarbij zijn de tarieventabellen niet meer praktisch in de uitvoering. Bij de actualisering van bovenstaande verordeningen zal ook het proces worden gedigitaliseerd waarbij aanvragen op een digitale wijze verlopen, daarnaast past deze regeling binnen de kaders van de algemene wet bestuursrecht en de archiefwet, dit was voorheen niet volledig geborgd.

Vandaar dat gelijktijdig met de intrekking van de oude regeling en de inwerkingtreding van de hemelwaterverordening deze geactualiseerde regeling wordt vastgesteld.

1.3 Aansluitvoorwaarden riolering gemeente Maastricht 2022.

Vrijkomend huishoudelijk afvalwater moet op een doelmatige manier verwerkt of ingezameld worden. Een doelmatige manier van inzamelen is het afvoeren via het openbaar riool van de gemeente naar een zuivering. Hiervoor is een aansluitleiding noodzakelijk. De aansluitleiding bestaat uit een perceel-aansluitleiding (gemeentelijk) en een particuliere aansluitleiding (op particuliere grond). In de huidige aansluitverordening zijn regels opgenomen die gaan over de aanleg, onderhoud en instandhouding van deze aansluitleiding. De aansluitvoorwaarden die zijn opgesteld in 2000, zijn gedateerd waarbij de gehanteerde voorwaarden en de tarieven aan een actualisatie toe zijn. Ook deze aansluitvoorwaarden worden ingetrokken en vervangen door de "aansluitvoorwaarden riolering gemeente Maastricht 2022".

2. Context

Op grond van artikel 10.32a van de Wet milieubeheer kan de gemeente bij verordening regels stellen over het lozen van afvloeiend hemelwater of van grondwater op of in de bodem of in de riolering.

3. Gewenste situatie

De concept Verordening afvoer hemel- en grondwater is zo geschreven dat deze goed in het (nieuwe deel van het) omgevingsplan is in te passen. De verordening gaat immers van rechtswege onderdeel uitmaken van het tijdelijke omgevingsplan. Daarom is waar mogelijk alvast voorgesorteerd op het

instrumentarium en de terminologie van de Omgevingswet (zoals de omgevingsvergunning en maatwerkvoorschriften).

De concept Aansluitverordening is apart gehouden van de Verordening afvoer hemel- en grondwater. Deze verordening stelt regels over het aansluiten op de riolering en gaat niet van rechtswege op het in het omgevingsplan. De gemeente moet de Aansluitverordening zelf in het omgevingsplan integreren (door wijziging van het omgevingsplan na inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 juli 2022).

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Vrijkomend hemelwater is in principe schoon en dient niet te worden gemengd met huishoudelijk afvalwater. Daarom dient schoon hemelwater terug te worden gebracht in de ondergrond of de natuur. De hemelwaterverordening draagt daaraan bij.

5. Effect op de openbare ruimte

Voor wat betreft het maken van rioolaansluitingen in de openbare ruimte worden op basis van de aansluitverordening goede afspraken gemaakt met de aanvragers.

6. Personeel en organisatie

Met name de hemelwaterverordening heeft consequenties voor het toezicht. Het is nu nog niet mogelijk om inzichtelijk te maken wat dit qua tijdsbesteding gaat betekenen. Na een proefperiode van een jaar zal een en ander intern worden afgestemd.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Niet van toepassing.

8. Financiën

De aanvrager voor een rioolaansluiting wordt belast met de kosten die gemaakt moeten worden om de aansluiting daadwerkelijk te realiseren. Voorheen gebeurde dit op basis van de tarievenlijst behorende bij de "Verordening Aansluitvoorwaarden Riolering Gemeente Maastricht 2000". Nu wordt dit ondergebracht in de "Belastingverordeningen en tarieven Maastricht" "legesverordening". Daarmee wordt de regeling in de uitvoering eenvoudiger.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

De hemelwaterverordening en de aansluitverordening zijn opgesteld in samenspraak met de deelnemende gemeenten binnen Maas- en Mergelland. Ook het Waterschap Limburg heeft geparticipeerd in dit overleg.

Daarnaast zijn de concept regelingen voorgelegd aan de woningcorporaties binnen Maastricht en een grote ontwikkelaar binnen het grondgebied van de gemeente Maastricht. Deze partijen hebben vragen van technische aard gesteld maar een en ander heeft niet geleid tot grote wijzigingen in de voorliggende verordeningen.

11. Voorstel

1. Instemmen met bijgaand raadsvoorstel inzake invoering hemel- en grondwaterverordening, aansluitverordening, verordening eenmalig aansluitrecht en deze ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na vaststelling door de raad van de aansluitverordening, de hemelwaterverordening en de verordening eenmalig aansluitrecht worden deze gepubliceerd via de Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties; De centraleregelingenbank. Ook worden deze verordeningen 6 weken (digitaal) ter inzage gelegd. De regelingen worden vanaf 1 januari 2022 geïmplementeerd.

Binnen de waterwereld zijn er verschillende technieken die gebruikt kunnen worden voor het vasthouden en/of bergen van hemelwater. Specifiek voor Maastricht is het niet altijd even eenvoudig om hemelwater op eigen perceel te verwerken, Daarom gaan we de komende 2 jaar op zoek naar de best beschikbare technische oplossingen. Na 2 jaar zal worden geëvalueerd hoe met name deze hemelwaterverordening in de praktijk functioneert.